

Oversigt over nye bøger

udarbejdet af Åse Reymann

Som fagreferent i eskimologi ved Det kongelige Bibliotek er jeg blevet opfordret til at give en oversigt over nyudkomne bøger, der kan have interesse for tidsskriftet „Grønland“s læsere.

Opgaven er i og for sig meget relevant for mig, fordi bibliotekets danske afdeling bestræber sig på at anskaffe alt, hvad der udkommer om Grønland og grønlandske forhold både her og i udlandet. Hertil kommer, at bibliotekets udenlandske afdeling køber bøger om ikke-grønlandske eskimoer og deres forhold indenfor det humanistiske, det teologiske og det samfundsmæssige område.

I listen over bøger er naturligvis foretaget en vis udvælgelse, ellers ville den blive for omfattende. Alene grønlandsk bogfortegnelse for 1974 indeholder næ-

sten hundrede titler. Af forskellige grunde har det desværre ikke været muligt at se alle de nævnte bøger, men for aktualitetens skyld har jeg alligevel medtaget en del, jeg ikke har haft i hånden. Jeg håber ikke, der af denne grund har ind-sneget sig fejl.

Oversigten kan ses som en fortsættelse af den oversigt, der blev trykt i „Grønland“ nr. 2, 1974 med titel: „Litteratur om Grønland på fremmede sprog. 1968–73“. Som det fremgår, er der den forskel, at jeg nu har medtaget danske publikationer. Begge kategorier er udvalgt efter skøn, og materialet er ordnet groft efter emner.

Egentlige anmeldelser har der desværre ikke været tid til at udarbejde i forbindelse med denne oversigt.

GRØNLAND

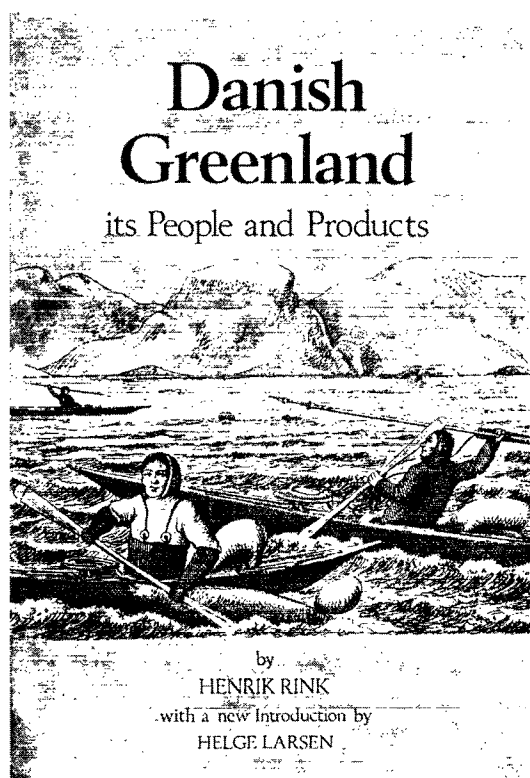
Grønland i almindelighed

Rey, Louis: Groenland, Univers de Cristal. Paris 1974. 340 s., ill.

Bailey, Bernadine: Greenland in pictures. 2. pr. New York 1974. 64 s., ill. (Visual geography series).

Egede, Hans: A description of Greenland. New York 1973. CXVIII + 225 s., ill. (Originaltitel: Det gamle Grønlands nye Perustration. 1745).

Rink, Hinrich: Danish Greenland, its people and products. [1877]. 1974. 17 + 468 s., ill.

Religion

Söderberg, Staffan: Profetens roll i religionsmötet. Iakttagelser från religionsmötets Västgrönland. Disputats. Lund 1974. 154 s.

Samfundsforhold

Barfod, Pie, Lone Nielsen og Johan Nielsen: Grønlændere i Danmark, 1971-72. Kbh. 1974. 589 s. (Nyt fra Samfundsvidenskaberne. 34).

Christiansen, Thue og Heino Døjgaard: Grønland – et amt i Danmark. Kbh. 1975.

From, Anders m. fl.: Sociale problemer i Grønland. Levevilkår og sociale problemer i Vestgrønland. Kbh. 1975. 398 s. (Socialforskningsinstituttet. Publikation 64).

Poulsen, Jørgen: Samfundsforhold og mediestruktur i Grønland. 1975.

Gullestrup, Hans: Lokalsamfundsundersøgelsen i et organisationsteoretisk lys. Kbh. 1974. 16 s. (Handelshøjskolen i København. Institut for organisation og arbejds sociologi. Arbejdsnoter. 74-3).

Berg, Ole: Bolig og sundhed i Grønland. Nogle artikler om en socialmedicinsk undersøgelse: „Boligen og andre sociale faktorer indflydelse på sundhed og sygelighed“, foretaget i et sydgrønlandsk distrikt. Samlet og red. af Jens Andersen. Slagelse 1973. 54 s.

Heckscher, Birthe: Kalâtdlit-nunâne ikiuissarnermut túngassutigit isumagingningnermut píssusiussartut. Traditioner for social forsorg i Grønland. Overs.: Ole Brandt. Kbh. 1974. 120 s., ill.

Sølling, Leif: Alkoholforbruget i Grønland. 1974. III + 147 + 50 s.

Aagaard Olsen, Gunnar: Seksuel adfærd blandt ungdom i Grønland – i socialmedicinsk belysning. Kbh. 1974. 167 s. (Københavns Universitet. Institut for socialmedicin. Publikation 4). (Med engelsk og grønlandsk resumé).

Lidegaard, Mads: Ligestilling uden lighed. En oversigt over det statsretlige forhold mellem Grønland og Danmark. Kbh. 1973. 112 s.

Jensen, Bent: inûninguarput avkusernit pårdlauvfiane. Godthåb 1975. (Originaltitel: En livsform ved korsvejen. Overs. af Hans Lynge).

Af *Ministeriet for Grønland* er bl. a. udgivet dels i serien „Meddelelser fra økonomisk-statistisk kontor“ en del løbende publikationer, f. eks. angå-

ende pengeindkomster, boligbyggeri, boligsøgende, råvaretilgang m. v. ved fiskerianlæg, dels enkeltpublikationer f. eks.:

Turisme i Grønland. Betænkning udarbejdet af Udvalget vedrørende turisme i Grønland. Kbh. 1973. 132 s., ill. (Betænkning nr. 700). (Med grønlandsk titel: naitsumik kalâtdlisut naitlisagartalik. Med engelsk resumé).

De grønlandske bygders politiske og administrative organisation. Udarb. af Udvalget vedrørende byrde- og opgavefordelingen i Grønland. Kbh. 1973. 13 + 13 s. (Med grønlandsk titel: Kalâtdlit-nunāne igdlokarfêrkat nâlagkersuinîkut pissortakarnîkutdlo sulissugssanik arkigssüssivigissaunigssât).

I anledning af 200-års jubilæet har KGH udgivet et jubilæumsnummer af „KGH orientering“ 16. maj 1974 med titel: Den kongelige grønlandske Handel 1774–1974. Red.: Hans C. Christiansen. 192 s., ill.

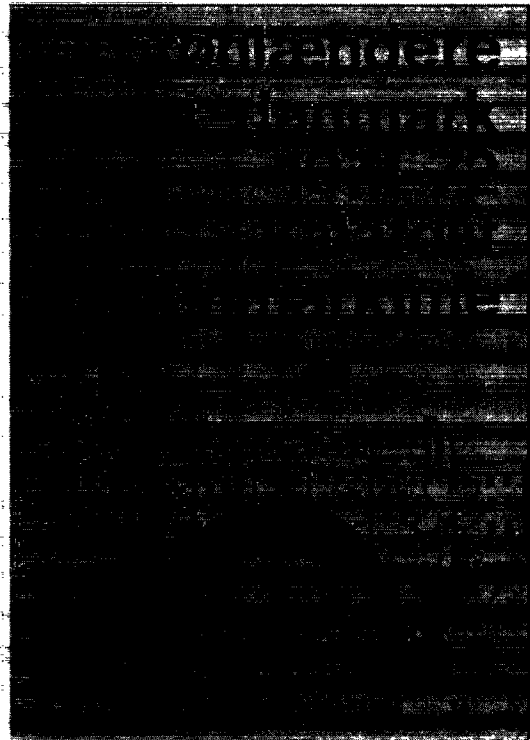
Minedrift

Petersen, Robert: augtitagssarsiornek súniutigisínaussaisalo ilait. Kbh. 1973. 61 s. (Københavns Universitet. Institut for eskimologi. Publikation 1).

Samme bog i dansk oversættelse: Petersen, Robert: Perspektiver for minedrift i Grønland. Kbh. 1974. 66 s. (Københavns Universitet. Institut for eskimologi. Publikation 2).

Oplysning, uddannelse, skolevæsen

Berthelsen, Chr.: Kalâtdlit-nunāne atuar-titaunex 1950–70. Den grønlandske skole gennem 20 år. 1974. 65 s.

Lærer i Grønland. Oplysninger om Grønlands skolevæsen. 9. udg. Kbh. 1974. 23 s., ill.

Kalâtdlit-nunât danskit efterskoliánit issigalugo. Grønland set fra en dansk efterskolebænk. Red.: Poul Bay. Godthåb 1974. 43 s.

Olsen, Kristian: atuartitsineq meeqqallu. Godthåb 1975. 55 s., ill.

Knudsen, Samuel: Najoqqutassiaq piniar-nermik ilinniartitsinermi. 1974. 15 s., ill.

Ataqatigiinneq. Kinguassiuutinut tunngasunik inuusuttunut ilitsersuut. Overs.: Gåba Thorning. Kbh. 1974. 52 s., ill. (Originaltitel: Samspel).

Rejser, topografi

Sanderson, John: A voyage from Hull to Greenland in the ship Samuel, in

the year 1789, including a brief, but clear account of the methods used in taking whales. (Reproduced). York 1973. 50 s.

Sandgreen, Otto: K'ekertarssuak. Godhavns Jubilæumsbog. 1973.

K'akortok. Julianehåb 1775–1975. Udarb. af Julianehåb Museumsforening. 1975.

Kunst

Grønlandsk kunst idag. nalivtíne kalâtdlit erkumîtsuliait. Udstillingskatalog, Århus Kunstbygning september 1974. Udg. af Komitéen for Grønlandsk kunst Idag. Århus 1974. 84 s., ill.

Sprog

Rischel, Jørgen: Topics in West Greenlandic phonologi. Disputats. Kbh. 1974. VIII + 478 s.

Collis, Dermot Ronán F.: Pour une sémiologie de l'esquimaux. Paris 1971. 159 s.

Rasmussen, Chr.: Grønlandsk sproglære. Fotografisk optryk. [1888]. Kbh. 1974. 201 s.

Pedersen, Keld Thor: Grønlandsk for begyndere. Kbh. 1973.

Aagesen, Henrik: Udkast til en grønlandsk formlære. Thule 1973.

Aagesen, Henrik: Grønlændernes ord. Arbejdsudgave. Holsteinsborg 1975. 211 s.

Bjørgmose, Rasmus: Grønlandsk parlør. Kbh. 1973. 106 s.

Fredensborg, Sofie og Gåba Thorning: Allaasitaaq. Bd. 1. Kbh. 1974. 49 s.

Historie

Gad, Finn: Fire detailkomplekser i

Grønlands historie 1782–1808. Sammenstilling og fortolkning af materiale. Kbh. 1974. 283 s.

Blom, Ida: Kampen om Eirik Raudes land. Pressgruppetpolitik i grønlandsspørmålet 1921–1931. Oslo 1973. 438 s. (Ændret udg. af disputats 1972).

Biografier

Rodahl, Kåre: Akiviak. Et årtusen i et livsløb. Oslo 1974. 142 s.

Friis, Bodil: Niviarsiaq i Umanak 1919–1920. Dagbogsblade. Godthåb 1973. 64 s.

K'úpersimân, Georg: taimane gûtimik nalussûgama. agdlagtoq Otto Sandgreen. Godthåb 1972. 203 s.

Toft, Hans Erik: Ejnar Mikkelsen. En bibliografi. Kbh. 1975. 77 s.

Bauer, Hans: Knud Rasmussen. Ein Leben für die Eskimo. 4. Aufl. Leipzig 1974. 192 s., ill.

Andre emner

Böcher, Tyge: Det grønne Grønland. Kbh. 1975. 256 s., ill.

Salomonsen, Finn og Jens Rosing: Fuglene i menneskenes land. Kbh. 1975. 127 s., ill.

Rosing: Ting og undere i Grønland. Kbh. 1974. 62 s., ill.

Grønlandsk bogskat. 10 ekstremt sjældne Groenlandica samt 2 farvelitografier. Udg. af Anders Nyborgs forlag. 1973. Indeholder: Kalâtdlit assilialiait. 1860. – Lytzen, C.: Grønlandske sagn. Kalâtdlit okalugtuait. 1874. – Naparsimasonut ikiortiksats. Hjælp til de syge fra inspektøren og lægen i Godthaab. 1856. – Ardlarígsarisat. Sange for blandet kor. 1858. – Kragh,

J. M. P.: Okalluktuak okalluktuarko-
ssiutitldo sissamat. En fortælling og
fire fabler. 1860. – Pôk, kalalek ava-
langnek ... 1857. – Bertelsen, Rasmus:
Okalokatigingnek, sorssuagnek piv-
dlugo ... 1858. – Bertelsen, Rasmus:
Agsiligsat nunanit avdlanit pissut nav-
suautigdlit. Billeder fra andre lande
med forklaringer. 1858. – Bertelsen,
Rasmus: Nougme nakitikæt. Godt-
haabstryk 2–3. 1855–56. – Rink, H.:
Indbydelse. 1858.

Skønlitteratur

Brandt, Ole: K'ôka. okalugtualiak pisi-
massuvingnik túngavilik. 2. opl. Godt-
håb 1974. 160 s.
Brandt, Ole: Tugdluartok. 1–2. Godt-
håb 1973. 2 bd.
Korneliussen, Ole: Putok. taigdlát kater-

ssugkat Ole Korneliussen-inut. Godt-
håb 1973. 32 s.

Lennert, Ulrik: Maligiak. Godthåb
1973. 202 s.

taigdlát. Grønlandske digte. Udg. af
Komitéen for Grønlandsk Kunst Idag.
Udvælgelse og bearb.: Jakob Janussen
og Axigssiak Møller. Århus 1974.
70 s.

Villadsen, Villads: ikerasâmiut. Godt-
håb 1973.

Romaner, genoptrykt med ny retskriv-
ning:

Lynge, Aggu: ukiut 300-nngornerat.
[1959]. 2. ændrede udg. Godthåb
1973. 89 s.

Nielsen, Frederik: Tuumarsi. Kinguaa-
riinnik oqaluttuaq. [1934]. Godthåb
1973. 113 s.

Storch, Mathias: Sinnattugaq. [1914].
3. udg. Godthåb 1974. 69 s.

Børnebøger:

Beskov, Elsa: nísiarkat orpiggagssuar-
miut. nugt.: Gudrun Chemnitz. Godt-
håb 1973. 32 s. (Originaltitel: Tom-
tebobarnen).

Grimm, Jacob og Wilhelm: kitsuk ka-
miggpaligak. nugt.: Karl-Peter Ander-
sen. Godthåb 1972. 12 s., ill. (Orig-
inaltitel: Der gestiefelte Kater).

Heilmann, Einar: Kâle Ânilo. Kbh.
1973. 71 s.

Petersen, Palle: Enok piniariak. 2. opl.
Kbh. 1975. 28 s., ill.

Samme bog, dansk udgave: Petersen,
Palle: Enok på fangst. 2. opl. Kbh.
1975. 28 s., ill.

Rey, H. A.: Peter Pedal. nugt.: Karl-
Peter Andersen. Godthåb 1974. 48 s.,
ill. (Originaltitel: Curious George
rides a bike).

Børnebøger med ny retskrivning:
 Berliner, Franz: Inuit nunaat. Nutseri-
 ssoq: Ejnar Hansen. Godthåb 1973.
 24 s., ill. (Originaltitel: Menneskenes
 land).

Brande, Marlie: Torullit nikallungasut
 pingasut. Godthåb 1974. 26 s., ill.
 (Originaltitel: Tre triste trolde).

Clevin, Jørgen: Jaakup Joakimillu
 aasami feriarnerat. Overs.: David
 Sommer. Godthåb 1974. 62 s., ill.
 (Originaltitel: Jakob og Joakim på
 sommerferie).

Dahlerup, Rina: Mineq kalaaliarlu.
 Kalaallisuunngortitsisoq Peter Heil-
 mann. Godthåb 1974. 24 s., ill. (Ori-
 ginaltitel: Lille p og eskimodrengen).

Heilmann, Einar og Karl Kruse: Atuaa-
 niutikka. Kbh. 1975. 47 s., ill.

Kleinschmidt, Knud: Ikinngutigiit pinga-
 sut. Kbh. 1973. 44 s., ill.

Kruse, Karl: inngik qaquvarput. Kbh.
 1975. 24 s., ill.

DET ARKTISKE OMRÅDE SOM HELHED SAMT IKKE-GRØNLANDSKE ESKIMOER OG DERES FORHOLD

Graburn, Nelson H. H. and B. Stephen
 Strong: Circumpolar peoples. An an-
 thropological perspective. Pacific Pa-
 lissades 1973. 236 s., ill. (Goodyear
 regional anthropology series).

Pimlott, Douglas H. (Ed.): Arctic al-
 ternatives. A national workshop on
 people, resources and the environment
 north of '60 at Carleton University,
 Ottawa, May 24-26, 1972 in coopera-
 tion with the Arctic Institute of North

Tales and Traditions of the Eskimo

by
 HENRIK RINK

with a new Introduction by
 HELGE LARSEN

America. Ottawa 1973. V + 391 s.,
 kort.

Berg, Gösta (Ed.): Circumpolar pro-
 blems. Habitat, economy, and social
 relations in the Arctic. A symposium
 for Anthropological research in the
 North, september 1969. Oxford 1973.
 194 s., ill. (Wenner-Gren center inter-
 national symposium series 21).

Williamson, Robert G.: Eskimo under-
 ground. Socio-cultural change in the
 Canadian Central Arctic. Uppsala
 1974. 196 s. (Institutionen för allmän
 och jämförande etnografi vid Upp-
 sala Universitet. Occasional papers.
 II).

Glover, Michael (Ed.): Building in
 Northern communities. A report on a

- conference-workshop held at the Université de Montréal, May 7–11, 1973. Publ. by the Arctic Institute of North America. Ottawa 1974. 138 s., ill. (Man in the North. Technical paper).
- Murphy, H. T. (Ed.): Education in the Canadian North. Three reports 1971–72. Publ. by the Arctic Institute of North America. Ottawa 1973. 154 s. (Man in the North. Technical paper).
- Ponting, Herbert George: Scott's last voyage. Ed. by Ann Savours. 1975. 160 s.
- Tilman, Harold William: Ice with everything. Lyngby 1974. 142 s.
- Taylor, J. Garth: Netsilik Eskimo material culture. The Roald Amundsen collection from King William Island. Oslo 1974. 173 s., ill. (Norges almenvitenskapelige forskningsråd. Section: B. 50.30 – 4T).
- Christensen, Jane M. fl.: Forandring og udvikling i Netsiliksamfundet fra 1920 til 1960. Roskilde Universitetscenter 1974. 1 bd.
- Harper, Kenn: Some aspects of the grammar of the Eskimo dialects of Cumberland Peninsula and North Baffin Island. Ottawa 1974. IV + 94 s. (Mercury series. Ethnology division paper. No. 15).
- Ebel, Else (Hrsg.): Die Vinlandsagas. Ausgewählte Texte zur Entdeckung Amerikas durch die Wikinger. Tübingen 1973. 83 s.
- Golding, Morten J.: The mystery of the Vikings in America. New York 1973. 159 s., ill.
- Pörtner, Rudolf: Die Wikinger-Saga. [1971]. München 1974. 383 s., ill. (Knaur-Taschenbücher. 337).
- Mountfield, David: A history of polar exploration. 1974. 207 s., ill.
- Taylor, J. Garth: Labrador Eskimo settlements of the early contact period. Ottawa 1974. XIII + 102 s. (Publications in ethnology. No. 9). (Ændret udg. af disputats, Toronto 1968).
- Rink, Hinrich: Tales and traditions of the Eskimo. [1875]. 1974. 12 + 473 s., ill.
- Eskimoiske eventyr og sagn. Red. af Ove Bak. Billedred.: Jens Kreutzmann. Kbh. Nordiske Landes Bogforlag 1974. 210 s., ill.
- Eskimo Poems from Canada and Greenland. Transl. by Tom Lowenstein from material originally collected by Knud Rasmussen. London 1973. XXIII + 149 s. (Originaltitel: Snehyttens sange).
- Eskimo songs and stories. Collected by Knud Rasmussen on the Fifth Thule Expedition. Selected and transl. by Edward Field. With illustrations by Kiakshuk and Pudlo. New York 1973. XIII + 102 s., ill.
- Freuchen, Peter: Storfanger. En roman om Hudsonbugtens eskimoer. Fotografisk optryk. [1927]. Kbh. 1974. 285 s. (Fremads folkebibliotek).
- Freuchen, Peter og Finn Salomonsen: Pod polárním sluncem. (Z anglického originálu přeložila Vlasta Balášová). Praha 1972. 359 s., ill. (Originaltitel: The Arctic year). (Edice Knihy o přírodě).